

Pedagogisch

Werkplan

Maatwerk in naschoolse activiteiten

Wijk bij Duurstede
Augustus 2009
Geactualiseerd november 2016
Hans Balvers
Directeur/eigenaar

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	pag. 1
2. Pedagogische visie en werkwijze.....	pag. 2
3. Rol en handelen van de pedagogisch medewerker	pag. 4
4. Werkwijzepag. 5
☐ 4.1 van stamgroep naar activiteit	
☐ 4.2. Wenbeleid	
☐ 4.3. Extra dagdelen	
☐ 4.4. Calamiteiten/ achterwacht	
☐ 4.5. Vierogen principe	
☐	
5. Competentie gerichte omgang met de kinderen.....	pag. 6
6. Dagelijkse Routine en speciale situaties.....	pag. 7
7. Beroepskrachten en ondersteuning.....	pag. 9

1. Inleiding.

Het wettelijk verplicht kader is de maat voor het ontwikkelen van een pedagogisch beleid.

Dit beleid moet wat Spelerij Maatjes betreft opgesteld worden vanuit een duidelijke visie op kinderen in de diverse ontwikkelingsfases van hun leven.

In het huidige gebouw zullen maximaal 40 kinderen per dag aanwezig zijn.

In die zin is het model van zelfsturend leren een mooi model waar langs een kind gevolgd kan worden. Zelfsturend leren gaat uit van wat een kind zelf kan (mogelijkheden) en waar het sturing (grenzen, richting) bij nodig heeft. (zie schema zelfsturing vanaf 0 tot 100 jaar en de omgang hier mee)

Spelerij Maatjes wil vanuit competentiegericht werken kinderen begeleiden in hun ontwikkeling, met als richting het model van zelfsturend leren.

In het kader van innovatie kwaliteit kinderopvang ligt er op dit moment een wetsvoorstel bij de tweede kamer, waarin onder andere zijn opgenomen een aantal pedagogische richtlijnen volgens Rixsen - Walraven. Ik vind deze richtlijnen te algemeen en niets zeggen over het handelen. Ik vind het ook raar dat in een wetsvoorstel pedagogisch richtlijnen worden opgenomen van één wetenschapper .Mij persoonlijk spreken 3 strategieën van Kok meer aan, omdat hier met name ook de individuele inkleuring van een pedagogisch medewerker in wordt genoemd, zodat kinderen niet met alleen maar regels en protocollen om hun oren worden geslagen. Het gaat namelijk om invulling van hun vrije tijd die wij begeleiden en dat vraagt een begeleiding niet in of vanuit stamgroepen (achterhaalt groepsdenken uit de jaren 70/80), maar spelen met wie de kinderen zelf willen. De Spelerij is dan ook opgezet samen met ouders.

Zodra de nieuwe wet is goedgekeurd door zowel de 1^e als 2^e kamer, zullen wij de vertaalslag hiervan opnemen in dit werkplan

In dit Werplan wordt beschreven:

- Pedagogische visie van Spelerij Maatjes
- Hoe wordt deze visie vorm gegeven, in het dagelijks handelen.
- Wat betekend dat voor de rol en het handelen van de pedagogisch medewerker.
- Waar we naar toe willen
- Competentiegerichte omgang met kinderen

Pedagogisch beleid moet wat Spelerij Maatjes betreft geen dikke beleidsnota worden, maar een op de praktijk gericht en voor iedereen te begrijpen aanpak worden.

Hans Balvers,
Directeur/ eigenaar

2. Pedagogische Visie en werkwijze.

Spelerij Maatjes kiest voor een kleinschalige aanpak. Dat wil zeggen dat er een kindratio is van 1 op 7/8 kinderen en dat er ruimtes zijn gezocht waar deze kleinschalige aanpak ook vorm gegeven kan worden. In het huidige gebouw komen maximaal 40 kinderen.

Vorm geven aan pedagogisch beleid betekend voor Spelerij Maatjes vorm geven aan de "driehoek" tussen kind ouders, school en begeleiding van Spelerij Maatjes. Het betreft namelijk een integraal proces, in de wereld van het kind. Het kind is namelijk altijd onderdeel van een gezin en daar zullen we als Spelerij altijd goed moeten duiden.

- Het kind in zijn ontwikkeling met zijn dromen, wensen, fantasie, maar ook met zijn nachtmerries, angsten, vragen en onzekerheden.
- De ouders als ervaringsdeskundigen, ook met hun dromen, wensen, nachtmerries, vragen en onzekerheden.
- De begeleiders van Spelerij Maatjes met hun professionele deskundigheid, maar ook met hun kijk op het kind t.a.v. dromen, wensen, nachtmerries, vragen en onzekerheden.
- Dit moet met elkaar goed zijn afgestemd en dus zullen ouders en begeleiders bondgenoten, ofwel Maatjes moeten kunnen worden, zodat het kind zich maximaal kan ontwikkelen, via spel, contacten met anderen, ofwel

**Kinderen zijn opgroeiende, zich ontwikkelende en lerende jonge mensen.
Het kind in zijn ontwikkeling en groei staat centraal in de wijze waarop we binnen Spelerij Maatjes met de kinderen om willen gaan.**

Als we dit omzetten naar wat we belangrijk vinden in de omgang met en bejegening van de kinderen en we competentie gericht willen werken, dan betekend dit dat:

- We kinderen zoveel mogelijk zelf laten doen; dat ze fouten mogen maken, bronnen in zichzelf kunnen aanboren, zodat kinderen op zichzelf leren vertrouwen.
- We kinderen toegang geven tot de materialen.
- We kinderen laten weten wat waar hoort, zodat ze zelf iets kunnen pakken of opruimen.
- We kinderen de kans geven hun eigen conflicten op te lossen.
- We kinderen waarderen om wie ze zijn en niet hoe wij ze graag willen zien.
- De omgeving van kinderen zo in te richten dat er steeds wat te ontdekken valt, maar tegelijkertijd veilig genoeg is.

3.

- Kinderen er ook mogen zijn, ook als ze niet blij zijn, dat ze ook boos, bang en verdrietig mogen zijn.

- Elk kind uniek is en zijn eigen ontwikkeling bepaalt. Dat die eigenheid er ook mag zijn.
- We zien dat kinderen naar kennis verlangen, dat ze heel nieuwsgierig en verwonderd kunnen zijn en relaties willen aangaan en willen communiceren.
- Er duidelijke omgangsvormen zijn, waarbij het kind wordt begeleid om hier mee om te leren gaan. (regelmaatjes).
- Kinderen leren verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en anderen.
- Kinderen leren dat zij respect hebben voor elkaar en voor volwassenen waar ze mee omgaan, ongeacht afkomst.
- Kinderen ontdekken wat de toegevoegde waarde van het samenzijn in een groep kan betekenen.

3. Rol en handelen van de pedagogisch medewerker.

Aangezien we binnen Spelerij Maatjes het kind in zijn ontwikkeling centraal zetten vraagt dat van de pedagogisch medewerker een bepaalde manier van handelen.

Spelerij maatjes ziet dat als volgt:

- De rol van de pedagogisch medewerker is die van gastvrouw/heer, ondersteuner, en gids.
- De pedagogisch medewerker kan naar de kinderen luisteren en proberen hen te begrijpen, zodat ze zich gerespecteerd en in hun waarde gelaten voelen.
- De pedagogisch medewerker gaat niet uit van "hoe houden we de kinderen bezig" maar wel "wat houdt de kinderen bezig".
- De pedagogisch medewerker blijft zoeken naar wat mogelijk is en laat zich niet remmen door wat niet kan en mag.
- De relaties die pedagogisch medewerkers met de kinderen opbouwen is heel belangrijk
- De pedagogisch medewerkers zijn in staat om te reflecteren op zichzelf en op hun rol als begeleider; dat ze zich afvragen welke invloed zij op de kinderen hebben en hoe ze deze invloed kunnen en willen aanwenden.
- De pedagogisch medewerker kan inspelen op onverwachte gebeurtenissen
- De pedagogisch medewerkers is bereid om de dialoog aan te gaan met de kinderen, de oplossing van de kinderen te volgen, ook al lijkt hun eigen oplossing beter.
- De pedagogisch medewerker moet in staat zijn om te kijken wat er in de omgeving van het kind en in de omgang met volwassenen met het kind moet veranderen, opdat het kind tot zijn recht kan komen.
- Een voedzaam klimaat kunnen bieden waarin ieder kind uitdrukking kan geven aan wat in de kiem al aanwezig is.

4.

- Duidelijk kunnen zijn over grenzen, uitleggen waarom die grenzen bestaan en bij ongewenst gedrag niet het hele kind veroordelen, maar het gedrag benoemen waar jij last van hebt.

- Het kunnen overbrengen van waarden en normen door zoveel mogelijk het goede voorbeeld te geven, bewust model te staan.

4. Werkwijze

Omdat beleid in een organisatie zich steeds ontwikkeld, maar ook omdat binnen de kinderopvang er steeds nieuwe ontwikkelingen zijn, dan wel dat de wet nieuwe of aanvullende eisen stelt, vraagt dat om een steeds weer aanpassen of aanvullen van de werkwijze. In dit hoofdstuk, vindt je dan ook de werkwijze die Spelerij Maatjes voor staat, als gevolg hier van.

4.1 Professionele verantwoordelijkheid en houding.

Wat wordt door de Spelerij bedoeld met professionele verantwoordelijkheid en houding van de pedagogisch medewerker. Deze gaat uit van de volgende inzichten en vaardigheden.

- Het binnen de aangegeven kaders kunnen afwegen van risico en welzijn, ofwel voor welke risico's durf ik de verantwoordelijkheid te dragen om het welzijn van de kinderen niet te frustreren. De balans tussen risico en welzijn moet in een juiste verhouding zijn en mag nimmer de veiligheid van een kind bedreigen.
- Het goed en verantwoord om kunnen gaan met je eigen emoties en de emoties van de anderen (zowel collega's, ouders, als kinderen)
- Het bij incidenten, conflicten in staat zijn om een "helikopter view" te ontwikkelen en eigen te maken, ofwel bij incidenten of conflicten "er boven kunnen hangen" waar te nemen en te analyseren wat er werkelijk aan de hand is en daar naar te handelen.

Op deze punten worden de medewerkers gecoacht en beoordeeld.

Bij de aanstelling van medewerkers zullen dit inzicht en deze vaardigheden getoetst worden op eventuele aanwezige potentie.

5.

4.2. Werkwijze van stamgroep naar activiteit.

Er zijn binnen Spelerij Maatjes 4 basisgroepen van maximaal 10, te weten de supermaatjes, kanjermaatjes, megamaatjes en topmaatjes. De kinderen kiezen

binnen Spelerij Maatjes hun eigen activiteiten. Dat betekent dus dat ze vanuit de basisgroep, op basis van hun activiteit, weer met andere kinderen in een groepje komen. Deze activiteiten groepjes bestaan maximaal uit 7 kinderen. Per 7 kinderen is er een pedagogisch medewerker, aangevuld met een assistent, stagiaire of vrijwilliger.

4.2.1. Activiteiten van de kinderen buiten de basisgroep.

Bij de Spelerij mogen de kinderen zelf hun activiteiten kiezen om aan deel te nemen.. Het ziet er als volgt uit.

Vaste activiteiten:

• Buiten spelen	speelplein
• Knutselen	knutselkamer
• Vrij spelen	speelkamer
• Timmeren/ zagen	timmertafel
• Sprookjes luisteren, lezen	lees en luisterruimte
• Sporten	2 x per week als keuze
• Workshops	vrijwillige deelname

4.3. Werkwijze ten aanzien van Wenbeleid.

Met de ouders van het kind dat bij Spelerij Maatjes gaat komen, wordt besproken, hoe het kind kan gaan wennen aan het komen spelen bij Spelerij Maatjes. Het ene kind is sneller gewend, dan het andere kind, dus daar richten we ons ook op. In basis ziet het wenbeleid er voor ieder kind als volgt uit.

- De eerste keer spreken we af, om het kind op een woensdagmiddag te laten wennen van 14.00 tot 16.00 of 17.00 uur. Er is voor de woensdagmiddag gekozen als eerste wennmoment, omdat er dan wat minder kinderen zijn en er dus meer gelegenheid is, om het nieuwe kind extra aandacht te geven.
- De tweede keer wennen, doen we op de dag of één van de dagen waarvoor de ouders het kind hebben aangemeld bij Spelerij Maatjes. Dan maakt het kind kennis met de kinderen waar hij of zij wekelijks mee in de basisgroep zit, of mee kan gaan spelen.
- In overleg met de ouders wordt dan gekeken, of er nog een derde of vierde wendag nodig is en wordt deze naar behoefte gepland.
- Tijdens de wensdagen maakt het kind ook kennis, met wie zijn of haar mentor gaat worden.
- Er is voor gezorgd dat er een eigen laadje is voor het nieuwe kind dat gaat komen, zodat het kind weet waar hij/zij zijn of haar eigen spulletjes in kan doen.

- Op de eerste officiële dag, wordt het kind door één van de pedagogisch medewerkers begeleidt, in wat de mogelijkheden zijn. Ook wordt verteld wat de regelmaatjes en afspraken zijn. Wat wel mag en kan en wat niet mag en kan.
- Voor kinderen van 4 jaar, wordt dat werkende weg duidelijk gemaakt.
- Na een periode van 1 maand wordt met het kind besproken, of hij of zij het naar zijn zin heeft en wat het kind zou willen. Hiervoor hebben we een Ik - Boek ontwikkeld, dat samen met het kind wordt ingevuld, en bij gehouden. (Ik voeg het Ik - Boek hier bij).
- Ook wordt met de ouders gesproken over hoe hun kind het vind bij Spelerij Maatjes en hoe de ouders het ervaren en wat zij eventueel nog aan vragen of wensen hebben.
- Dit wordt herhaald na 3 maanden.
- In de periode dat een kind bij Spelerij Maatjes verblijft, is er regelmatig contact met de ouders over de voortgang van hun kind binnen Spelerij Maatje

4.4. Extra dagdelen.

Spelerij Maatjes heeft als uitgangspunt: maatwerk in voor- naschoolse en vakantieactiviteiten. Maatwerk betekend voor Spelerij Maatjes, luisteren naar de wensen van de klant en kijken, of en hoe je hieraan kunt voldoen.

Om dit te kunnen realiseren heeft Spelerij Maatjes vanaf de start in 2009, het beleid in deze als volgt vorm gegeven.

4.4.1. Als een kind ziek is, of er is een activiteit van school (schoolreisje), waardoor het kind niet naar de Spelerij kan komen, dan ontvangen de ouders een tegoed bon, om deze op een andere dag te kunnen gebruiken.

Deze tegoed bon is 3 maanden geldig.

4.4.2. Als een ouder afbelt, omdat een kind om welke reden dan ook niet kan komen, dan kan de ouder een ruildag aangeven, waarop het kind wel komt.

4.4.3. Als een kind extra wil komen, dan kunnen de ouders dit aangeven en wordt het kind ingepland. Uit ervaring blijkt dat er per dag zo'n 10 % uitval is, om diverse redenen, waardoor er altijd een bepaalde ruimte blijft, om een kind extra te laten komen. Bovendien passen we de inzet van het personeel daar op aan, door dat de directeur, dan ook zelfmee draait in de groepen. Het grote voordeel van een kleinschalige organisatie.

4.4.4. Spelerij Maatjes heeft ook een aantal strippenkaarten voor ouders die af en toe behoefte hebben aan een opvang. En er is een Tienerstrippenkaart, voor kinderen die langzaam over willen stappen, naar alleen thuis te kunnen/ willen zijn. (zie hiervoor ons arrangementenmenu, dat ik hier bij voeg)

4.4. Calamiteiten/achterwachtregeling.

Binnen Spelerij Maatjes ben je nooit alleen, op het moment dat er kinderen zijn. Op het moment dat zich een calamiteit voor doet, wordt een aantal stappen gezet.

De directeur of diens waarnemer van de dag (1 van de aanwezige PW ers) heeft de leiding en coördineert bij een calamiteit de volgende zaken:

- Wie houdt zich met de calamiteit bezig, hoeveel kinderen zijn er bij betrokken en waar wordt de calamiteit aangepakt/ afgehandeld?
- Wie doet/doen de achterwacht voor alle andere kinderen en waar vindt deze plaats?
- Moeten ouders, direct worden geïnformeerd, of kan dat op het moment dat ze hun zoon of dochter komen halen.
- Zie voor nadere informatie de Regelmaatjes, Calamiteitenafspraken etc.

4.5. Vierogenprincipe.

We weten niet dat het zo heet, maar we doen dit al vanaf het moment dat we gestart zijn met Spelerij Maatjes. Wij geven dit vorm, door altijd met zijn tweeën met een groepje kinderen te werken, maar ook door continue met elkaar af te stemmen, wat er gebeurd in de groep en hoe je daar op in kunt spelen. Tevens wordt er steeds van de één naar de ander over gedragen, wanneer een kind na bijvoorbeeld een knutselactiviteit naar vrij spelen, of buiten naar gaat, zodat er ook over de groepjes heen een collegiale afstemming is. Het geven van feedback naar elkaar toe, over hetgeen je een collega ziet doen, dan wel wat er tussen kinderen en een collega voorvalt, is een belangrijk onderdeel van onze werkwijze.

5. Competentie gerichte omgang met de kinderen.

Werken vanuit een competentiegerichte omgang met kinderen vraagt van medewerkers dat zij op een andere manier kijken naar straffen en belonen. Het betekent dat je vanuit een relatie die je als begeleider hebt opgebouwd met een kind aan gaat, niet benadrukt wat een kind allemaal niet mag of kan, maar samen met het kind zoekt naar wat binnen de van tevoren aangegeven grenzen wel kan en mag. Het kind de mogelijkheid bieden van alternatieven, om gedrag ten positieve te kunnen keren.

Er zullen echter ook situaties zijn waarbij kinderen over de grenzen van het toelaatbare zullen gaan (slaan, bijten, schelden naar andere kinderen of medewerkers). Het kan dan nodig zijn, dat het kind even apart wordt gezet, om tot zichzelf te komen en op zijn of haar gedrag wordt gecorrigeerd, maar altijd vanuit respect voor het kind, waarin wordt duidelijk gemaakt, dat je niet het kind afwijst, maar het gedrag dat het kind op dat moment vertoont. Ook betekent dit, dat we ouders hierin betrekken en laten weten wat ons handelen daarin is en waarom we zo handelen.

6. Dagelijkse Routine en speciale situaties.

Dagelijks komen kinderen naar Spelerij Maatjes, dat betekent dat er een duidelijke dag routine is, zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en waar ze zich aan te houden hebben.

Deze dagroutine wordt apart beschreven en komt ook te hangen in de ruimte waar de kinderen verblijven.

De dagroutine bestaat uit de volgende onderdelen:

- Groepsafspraken
- Hygiëne
- Waarden en Normen
- Mogelijkheden en grenzen

Daarnaast zullen we als Spelerij Maatjes te maken krijgen met allerlei zaken die om en met een kind een rol kunnen spelen en vraagt dat van de medewerkers een juiste houding en aanpak hiervan.

Om een juiste houding en aanpak per situatie te beschrijven, gaat wat te ver. Er is in hoofdstuk 3 beschreven wat de rol en het handelen van de pedagogisch medewerker binnen Spelerij Maatjes inhoudt.

Toch zijn er specifieke situaties die zich voor kunnen doen en wat dat vraagt van een medewerker.

- Een kind dat ernstig ziek is of wordt.
- Een ouder die ongeneeslijk ziek is.
- De ouders van een kind die gaan scheiden of gescheiden zijn.
- Een kind dat mogelijk is mishandeld.
- Ouder, of broer of zus of etc. dat overleden is

En zo zijn er wellicht nog meer situaties te bedenken. In al deze situaties zal de mentor van het kind degene zijn die dit oppakt en zullen we vanuit Spelerij Maatjes zo nodig diegenen erbij betrekken, om samen de situatie voor het betreffende kind en gezin zo goed mogelijk te begeleiden. Waar nodig schakelen we in overleg derden in (huisarts, pedagoog, jeugdzorg, WMO zorgloket)

7. Beroepskrachten en ondersteuning.

Binnen Spelerij Maatjes wordt gewerkt met gediplomeerde krachten, dat wil zeggen dat er per 10 kinderen een gediplomeerde medewerker aanwezig zal zijn. We werken er naar toe dat elke gediplomeerde kracht ook een assistent heeft, dat kan zijn een ongediplomeerde kracht, die op instructie van de gediplomeerde kracht werkt, een BOL stagiaire die in opleiding is of andere stagiaires van MD opleiding of onderwijsassistent.

- Er is een directeur/ eigenaar die eindverantwoordelijk is voor Spelerij Maatjes en die waar nodig ook op de groepen mee werkt als extra kracht.
- Er zijn 7 pedagogisch medewerkers in dienst, met de volgende urenovereenkomsten:
- Er is een groepshulp aanwezig voor 12 uur per week.
- Er zijn 2 stagiaires PW aanwezig verdeeld over de 5 dagen